

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Pars Prima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

7. Omnes Clerici ac Monachi Episcopali Jurisdictioni obnoxii, huic Synodo adesse cogi possunt; imò etiam exempti, qui Capitulis Generalibus non subduntur. c. 16. DIST. XVIII. c. 2. SESS. XXIV. c. 7. CAUS. XXXV. QUÆST. VI.

8. Cavendum, ne quid in illa statuatur, quod Canonicis obviet institutis. c. 9. de majorit.

9. Juxtà suppositam Eutichiano Epistolam, in Synodo eligendi erant 7. Testes qui jurarent, se detecturos quidquid reformatione dignum scirent.

Circà Synodum Diœcesanam plura hic quæri possent, illis, quæ alibi dicta sunt, sive in tractatu de Vicario Generali, iis præcipuè locis, in quibus de Episcopi Jurisdictione, sive, in Tractatu de Capitulis; sive dùm de præcedentiã actum est, facile decidenda; nam v. gr. si jura temporalia Legem Diœcesanam spectent, evidens est, jus Synodos celebrandi, ad Legem Diœcesanam non reduci; si, quæcunque Episcopo non prohibentur, Episcopus facere valeat, palàm est, in Synodo, ab Episcopo, circà ea omnia, quæ sibi non vetantur, statuta condi. posse. Si Vicarii potestas ex commissione pendeat, in his, quæ usu vel jure communi ad Vicarium, sine speciali mandato non pertinent, oportet, ut convocatio Synodi, cum nec jure communi, nec usu, Episcopo non aded referretur, quòd ad illam mandato speciali egeat Vicarius, à Vicario fieri possit. Si in his, quæ ad alienationem pertinent, Capituli sui consensu egeat Episcopus, in aliis verò non egeat; manifestum est, illis de rebus, in Synodo nihil statuere posse Episcopum, sine prædicto consensu, de cæteris verò posse. Si in Cæteribus Ecclesiasticis, inter Ordinos vel Ordinum dignitas, vel Ordinationis tempus, quoad sessionem consideretur, inter alios verò, Officiorum dignitas, vel ad illa receptionis antiquitas; cui in Synodo, præcedentiã debeat, patet. Si delegari nullus possit, nisi dignitate præditus, vel Personatum in Ecclesiâ Cathedrali, vel Collegiata, vel Canonicatum, in Cathedrali, possideat, vel Prior Conventualis, Abbasve sit, nec non ætatem requisitam habeat; ita quoque nullus Synodalis Judex eligi valet, nisi unum ex his Gradum habeat, ut etiam ætatem ad id necessariam.

Cætera, quæ scienda sunt, circà Synodum Diœcesanam, & quæ prætermissa in corpore juris sunt, supplebit supra citata *Dissertatio*.

TITULUS XV.

Note Historica circa Concilia Generalia invicem collata, in quibus eorum præcipua discrimina & similitudines exhibentur, nec non asseritur æquitas Regularum & Usuum Gallicæ.

PARS PRIMA.

SECTIO I.

DUni collectionem Conciliorum P. LABBÆI Iustrarem, discenteremque ejus collectaneã circà Concilia Generalia, multa animadverti inter illa discrimina attentione digna; sive quia eorum plura Regulas (*Maximes*) atque usus Gallicæ confirmant; sive quia nullum est eorum quod scitu necessarium non sit, cùm quodlibet pertineat ad aliquam è præcipuis hujus argumenti circumstantiis, 1. Nomen, 2. Convocatio, 3. Convocationis causã, 4. Locus celebrationis, 5. & Tempus, 6. Præsidentia, 7. Assistentia per Procuratorem, 8. Modus sententiam ferendi, 9. Definitiones circà Fidem & Mores, 10. Statuta circà Disciplinam, 11. Acta, 12. Subscriptiones, 13. Confirmatio Pontificia, 14. Recep-

Tom. I.

tio ab Episcopis, qui non interfuerunt, 15. Sumptus ad Concilium necessarii, 16. Numerus Conciliorum Generalium, quæ prout talia à Gallis agnoscuntur. Hæc autem discrimina colligenda esse existimavi, quia hac methodo Concilia facile ab invicem distinguuntur, resque singulis eorum peculiare discuntur, sed prius quam longius prosequar, duo prætanda veniunt, 1. Nonnullæ observationes generales præmittendæ, circà res Conciliis Generalibus communes, & ea quæ sciri necesse est, prius quam minutior fiat enumeratio; 2. Monendum utriusque generis Notis subjiciendam esse earum accommodationem ad regulas ususque Gallicanos.

SECTIO II.

PRIMA OBSERVATIO Generalis circà Concilia Generalia in se ipsis seu in genere considerata.

Observandæ sunt imprimis conditiones requisitæ, ut Concilium pro generali habeatur. Porro juxtà definitiones Conciliorum *Constantiens.* Sess. V. & *Basileensis*, Sess. II. sciendum est, quòd caracter proprius Concilii Generalis sit, repræsentrare Ecclesiam Universalem, sicut caracter uniuscujusque Concilii particularis est, repræsentrare Ecclesiam particularem, à qua suam auctoritatem desumit. Et quidem utriusque Concilii Patres supponentes, Concilium Generale solum habere jurisdictionem sive superioritatem super Pontificem; cùm autem necessarium foret, ut constaret ipsos habere auctoritatem in Pontifices sui temporis, Patres, inquam, declarant, se Concilium Generale constituere, quod prout tale Ecclesiam Universalem repræsentrat. Et primò declarat, quòd ipsa (*Synodus*) in *Sancto Spiritu legitime congregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam repræsentrans.* Hactenus Concilium *Constant.* Basileense autem iisdem verbis utitur; hisi quòd, pro *Catholicam*, dicit *militantem*, quod quidem Epitheton vulgò soli Ecclesiæ Universalis seu Catholicæ tribuitur.

Cæterum, notio Concilii Generalis, ab utraque Synodo tradita, accuratissima videtur; nam Convocatus Generalis alicujus Corporis, seu Universitatis, Corpus repræsentrare debet, undè fit, ut dicatur Comitia Generalia Provinciarum repræsentrare Provincias, & Comitia Generalia olim apud Gallos habita, totam Ditionem Gallicam repræsentrare. Porro Concilium Generale nihil aliud est, quàm Universalis Ecclesiæ conventus: ut igitur Concilium Generale sit, oportet, ipsum Ecclesiam Universalem repræsentrare; & proindè conditiones necessariæ, ut Concilium Ecclesiam Universalem repræsentrat, requiruntur ut Concilium pro generali habeatur.

Porro hæ conditiones sũnt 1. Ut omnes qui à Spiritu Sancto præpositi sunt ad regendam Ecclesiam, vocentur ad Concilium. 2. Ut omnes intersint, sin minus per se ipsos, saltem per Procuratorem, si legitimo impedimento detineantur. 3. Ut, si nonnulli non fuerint vocati, vel vocati neglexerint ire, vel etiam Procuratorem mittere, sive legitimum habuerint impedimentum, sive nullum, hi, inquam, ratum deinceps habuerint, quod gestum fuit.

Si aliqua ex his conditionibus desit, Concilium Ecclesiam Universalem repræsentrare non potest; quia minus ampla erit ejus auctoritas, quàm auctoritas Ecclesiæ Universalis: quippe Concilia tantumdem auctoritatis habent, quantum personæ ex quibus coalescunt. Præterea, Ecclesia congregata non nisi accidentalitèr differt à dispersa Ecclesia, Porro Concilium est Ecclesia in eundem locum conveniens,

Q

111

in persona eorum, per quos regitur, sicut Ecclesia dispersa nihil est aliud, quam eadem Ecclesia, hic & illic sita, in eadem Pastorum suorum persona.

De personis agendo, quae convocandae sunt ad Concilium, eique interesse debent, aut illud approbare, ut Ecclesiam Universalem representet, eorum tantum mentionem fecimus, qui Ecclesiae Regimini praefecti sunt, quamvis ipsa multiplex aliarum personarum genus contineat; quia, scilicet, hic agitur de rebus auctoritatem postulantibus, cum definire oporteat fidei Capita, aut morum, vel statuta circa Disciplinam condere. Porro, in his et similibus casibus, Ecclesiam constituunt ii, per quos ipsa regitur.

Hactenus sola ratione usus sum, ut probarem necessitatem triplicis conditionis a me requisitae, quoniam sola ratio sufficere mihi visa est. Verum praestat nihil eorum negligere, quae doctrinam hanc confirmare possunt, & quasdam auctoritates subnecto. Primò occurrit mihi Regula 29. in 6., *Quod omnes tangit ab omnibus approbari debet.* Regula haec argumento nostro eò magis apta est, quòd singulorum Episcoporum specialiter interfit, in causis quas Concilia Generalia discutunt, scilicet in Controversiis circa fidem & mores, Episcopi autem partim praepositi sunt ad ferendam de iis Controversiis sententiam. Alias auctoritates depromo è Textibus, qui dicunt in rebus, quae Corporis consensus postulatur, ad conventum vocandos esse omnes assistendi jus habentes, alias Conventum, ejusque actus esse nullos, nisi qui vocati non fuerunt, injuriam sibi illatam dimittant, *Capite 28. 35. 42. de Elect. Reg. 10. De Reg. J. in 6. Caput 42.* docet praeterea eos, qui legitimo impedimento detinentur, quominus indicto Comitio interfint, habere jus Procuratores ad illud mittendi. Addere licet *Cap. 43. de Elect. in 6.* in quo dicitur Moniales, quae non nominaverunt Abbatissam à majori parte electam, posse si libeat ceteris accedere, non obstante scrutini publicatione, suoque accessu Abbatissam facere capacem Confirmationis et Benedictionis, non obstante oppositione, dummodò tot accedant quot necessariae sunt, ut duae partes Votorum requisitorum concurrant. Ex hoc enim apparet quanta sit vis rati habitationis, hinc enim docet eam dare novam perfectionem novumque effectum actui jam completo: Electio enim perficitur per publicationem scrutini, ipsiusque electionis, si persona à majori parte electa fuerit, quamvis autem perfecta sit, rati habitio subsequens, eam capacem facit confirmationis, non obstante oppositione, quasi in principio à duabus partibus facta fuisset. Aliundè verò per viam rati habitationis, Concilium, quod particulare foret, eo duntaxat, propter non convocationem aliquot Episcoporum assistendi jus habentium, fit deinceps Generale.

Synodus Basileensis rogata, ut exponeret, quid sentiebat per Concilium Generale, in pacto quod cum Ecclesiae Graecae Deputatis fecerat, de finiendis omnibus utriusque Ecclesiae Graecae & Latinae disceptationibus in Concilio generali, respondet, se intelligere Concilium, cui Pontifex, Patriarcha, atque omnes Praelati Orbis Universi intererunt per se ipsos aut per Procuratorem, cum plena, seu integra libertate dicendi quicquid sentirent. CONCIL. TOM. XII. p. 547.

SECTIO III.

SECUNDA OBSERVATIO GENERALIS.

NON minus est necessarium observare, quòd Concilium Generale, cum Ecclesia n. universam representet, ejus prerogativis fruatur, itaque non

solum auctoritatem universalem habet sicut ipsa Ecclesia, seu potestatem obligandi omnes & singulos Fideles, sed etiam infallibile est, non secus, atque Ecclesia Catholica, cum representationis jure, sit basis, columna, & firmamentum Veritatis; fruaturque sicut Ecclesia, omnibus promissionibus auxilii singularis Spiritus sancti, similis adjutorio Scripturis Sacris dato. Indè fit, ut Gregorius Magnus conferens certitudinem definitionum Conciliorum Generalium, cum certitudine Doctrinae Scripturae Sacrae, dicit sicut Sancti Evangelii quatuor Libros, sic quatuor Concilia suscipere & venerari me fateor quia in his velut in quadrato Lapide, sancta fidei velut structura consurgit, & cujuslibet vitae atque actionis norma consistit. C. 2. DIST. XV. Indè fit etiam, ut sit inauditum, aliquod Concilium Generale, multominus Pontificem, ausum fuisse discutere definitiones Conciliorum praecedentium pro generalibus Universaliter habitorum, imò, cum illas fidei Principia reputarent, ipsi usi sunt ad dirimendas novas controversias, vel, si iis quaestionibus definiendis alienae essent, jufferunt, ut ab omnibus tanquam oracula infallibilia susciperentur. Horum capitum probationes cernere licet in plerisque Conciliis Generalibus in Oriente habitis: Verbi gratia Concilium Generale Constantinop. 1. Canones suos inchoat praecipiendo, ut definitiones Nicenae stabiles maneant, atque immutabiles, Theodosioque Imperatori, à quo convocatum fuerat, gesta sua exponens, dicit inter alia multa, se fidem Nicenam confirmavisse; id est, ut supra diximus, praecipisse, ut in hac fide perseveraretur.

Eadem definitio Nicana lecta fuit in Concilio Ephesino, statutumque fuit, ut ipsa Actus ejus infereretur. Eadem, ut regula, seu principium, adhibita fuit in decisione Controversiae à Nestorio motae, an Virgo sacra sit Dei Mater? Nam Synodus, perpenso modo, quo prius intellecta fuerat, cum invenisset, eum Nestoriano sensui contrarium fuisse, veruit aliam doceri, scribi aut componi Confessionem fidei, quam Nicenam, expositam eo, qui dictus fuit, modo. CONCIL. TOM. III. p. 671. ad 690.

Synodus Calcedonenfis, Constantinopolitanae & Ephesinae vestigiis insistentes definitiones Conciliorum Generalium innovat, suis Actis inserit, & in fronte definitionis mox proponendae locat, velut principia, quibus illa innitur. CONCIL. TOM. IV. pag. 561.

In damnatione Trium Capitulorum lata à Quinto Concilio generali, quod est Constantinopolitanum 11. Synodus monet, se illa damnare, ideò quòd ea reperisset contraria doctrinae Concilii Calcedonenfis; additque, se recipere definitiones omnium Conciliorum praecedentium nempe Niceni, Constantinopolitani, Ephesini, & Calcedonenfis; seque reprobare & damnare, quicquid rejecerant & damnaverant. CONCIL. TOM. V. p. 567. & 568.

Idem videre est in sexto Concilio generali, seu Constantinopolitano III. nam in definitione lata adversus Monothelitas, declarat Synodus, se tritam à Quinque Conciliis Generalibus praecedentibus viam sequi, seque eorum Doctrinae consentire, singulorum expressam mentionem faciendo, & recipere Symbola ab aliquot ex illis in haresion extirpationem confecta; tum refert Symbola Nicenum, & Constantinopolitanum CONCIL. TOM. VI. p. 1020, & 1021.

Est aliquid notabilius in Septimo Concilio generali seu Nicano II. praemissa enim protestatione, se nihil adjicere, nec tollere velle ex definitionibus sex Conciliorum praecedentium, renovat & refert Symbolum Constantinopolitanum cum his verbis *Filioque*, credens, Doctrinam Processionis Spiritus Sancti à Filio, quam exprimunt, contineri in Doctri-

SECTIO IV.

TERTIA OBSERVATIO GENERALIS.

nâ Processionis à Patre nominatim expressâ in Symbolo Constantinopolitano; tùm, factâ Epitome uniuscujusque Definitionum ex iis Conciliis, declarat denique, se velle servare omnes traditiones scriptas, quæ potissimum in Conciliis Generalibus continentur. CONCIL. TOM. VII. p. 554. & 555.

Denique, octavum Concilium Generale, imitando, quoad hanc rem, Concilia Generalia præcedentia, omnes Definitiones ab iis factas perlustrat atque innovat, nec non Anathema pronuntiat in eos, adversus quos illa conditâ fuerunt, singularum, ipsiusque Synodi, cuius sunt opus, expressâ mentione factâ. Sic autem agnita irrefragabili earum auctoritate, transit ad definitionem à se ferendam, nempe, ut Episcopi, qui sedem alienam invaserunt, deponantur & excommunicentur, resituantur vero Præfules iniquè spoliati. CONCIL. TOM. VIII. p. 1145. ad 1151.

Doctrinam, quam modò tot Conciliorum Generalium exemplo comprobavi, quibus Definitiones à præcedentibus Conciliis factæ, sancti Spiritus oracula visâ sunt; hæc, inquam, doctrinâ rursus confirmari potest ex ratione contraria, qua eadem Concilia usâ sunt ergâ Definitiones Pontificias. Etenim, denuo, discusserunt id, quod à Pontificibus fuerat definitum, quo tractatu novo significarunt, aliter se de his Decretis, aliter de Synodalibus Definitionibus sentire. Hoc pluribus exemplis probare facile esset; verum cum extrâ Argumentum nostrum aliquatenus versetur, tria, eaque insignia sufficient. Primum è Concilio *Calcedon.* petitur *Actio* 2., ubi videri potest, quòd licet *Leo* Pontifex definivisset, duas esse in Jesu Christo Naturas, Divinam & Humanam in Personâ unicâ, sine ulla confusione vel proprietatum diminutione unitas; nihilominus Synodus hoc caput discusserit, Pontificisque Epistolam duntaxat laudaverit, inter Patrum testimonia probantia, Ecclesiam universam illic usque credidisse, duas esse naturas integras, atque unicam in Christo Personam, *Concil. Tom. IV. p. 344. usque ad 372.*

Quantumvis notabile sit hoc Exemplum, propter insignem *S. Leonis* famam, sequens tamen gravius est, desumptum ex Actis Sexti Concilii generalis *Aff. 4.* usque ad 17. Ibi è solemnibus Instrumentis liquet, *Agathonem* Pontificem, discussisse quæstionem, *an dua sint in Christo Voluntates?* in Synodo Romana, cui 125. Episcopi aderant, eamque definivisse: & nihilominus Concilium eam rursus tractat, definitque, quasi neque tractata, neque definita jam fuisset. Hoc attentionem eo majorem meretur, quod *Agathonis* Definitio vim omnem ac pondus habebat, quæ Definitioni ex Cathedra maximè solemnè competere possunt, nulla est enim ex iis, quæ hoc nomine donantur, quæ auctoritatè 125. Episcoporum Pontifici junctorum fulciatur. *Exemplum* ultimum à nobis afferendum habet quoque non nihil gravitatis, ob unam circumstantiam, scilicet, quod ejus sit temporis, quo Pontificis Infallibilitas in Definitionibus ex Cathedra, asseri ceperat. Illud depromo ex diplomate *Leonis X.* contra errores *Lutheri*, & ex Actis Concilii Tridentini. Ex Pontificio Decreto, patet illud, post deliberationem, tractatum, ac discussionem tanto in negotio necessarias, factum fuisse, Pontificeque excepisse sententiam Cardinalium, & complurium aliorum virorum insignium, putâ Superiorum, Generalium, Priorum Regularium, & Doctorum sive Theologorum, sive in utroque jure. Ex Actis Concilii Tridentini cum Diplomate collatis manifestum est, Synodum discussisse rursus errores à Pontifice jam damnatos.

Tom. I.

Non obstante Privilegio Auxilii specialis Spiritus Sancti, illudque sequentis Infallibilitatis, quo fruuntur Concilia Generalia, non tamen pro fidei Articulis habentur omnes Decisiones ab iis factæ; circa idem Argumentum Fidei cognatum; verum, ut ejusmodi Decisio pro definitione, seu fidei Articulo habeatur, tres requiruntur conditiones, 1. ut Decisio perspicua sit, 2. ut sit positiva; 3. ut pro certâ proferatur. Ratio autem est, quod Definitio fidei sit regula salutis, necesse est igitur, ut sensus ejus non sit ambiguus, sin minus ad malum, perindè atque ad bonum dirigeret: oportet præterea, ut assermet rem esse aut non, aliàs res indecisa manet: denique, ut omnem suspensionem ac metum erroris tollat; nisi autem pro certa proponatur Decisio, non nullum erroris metum relinquit, aut etiam parit. Aliquot exempla huic observationi lucem dabunt.

Primum petitur ex Decisione Quæstionis, *an Episcopatus ex institutione Divina sit?* in Tridentino facta his verbis, *Can. 6. Sess. XXIII. In Ecclesia Catholica esse hierarchiam divinam ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, Presbiteris & Ministris.* Cum Synodus in hac decisione usâ sit vocibus ambiguis *ordinatione divina*, quæ ordinationi remotæ perindè ac proximæ conveniunt, vulgo creditur, Synodum noluisse quæstionem propositam definire.

Alterum exemplum ex *Can. 7. Sess. XXIV. de Matrimonio* desumitur, in quo Synodus agens de Quæstione, *an Adulterium dissolvat matrimonium?* anathema pronuntiat in eos, qui dicent, *Ecclesiam errare cum ... docet ... propter Adulterium alterius conjugum, matrimonium non posse dissolvi;* ita ut conjugum alteruter ante alterius mortem alii conjugari possit. Cum enim Concilium non dicat positive, Adulterium non dissolvere Matrimonium, vulgaris est opinio, Canonem hunc non definire quæstionem, an Adulterium dissolvat Matrimonium.

Exempla allata ad *Primam & secundam* conditionem pertinent. Circa Tertiam duo peridonea exhibemus; unum ex Concilio Viennensi *CLEM. I. de Summ. Trin.* Alterum ex Concilio Basileensi *Sess. 36. petita.* Non enim pro fidei Articulo habetur id, quod ab iis deciditur, quia non certo proponitur; sed primum dicit solummodo, *ex variis opinionibus circa efficaciam Baptismi parvulorum, eam, quæ dicit, tam parvulis, quam adultis, conferri in Baptismo informantem Gratiam, & virtutes, tanquam probabiliorem, & dilis Sanctorum ac Doctorum modernorum Theologia magis consonam & concordem, esse eligendam.* Alterum Concilium, nempe Basileense, discussa quæstione, an Virgo Sacra sine peccato concepta fuerit, eam dirimit, dicendo solum, se definire & declarare, opinionem affirmativam approbari, vindicari, atque amplecti debere ab omnibus Catholicis; ideo quod pia sit, Ecclesie cultui consona, Fidei Catholice, rectæ rationi, & Scripturæ Sacræ congrua; & proindè significat doctrinam, cui favor, esse duntaxat Opinionem, opinione adversâ ob quinque rationes allatas potiorum.

SECTIO V.

POSTREMA OBSERVATIONES GENERALES.

Quamvis plura supersint observanda circa Concilia Generalia in se ipsis & productivè considerata, omnia sub hoc generali titulo complectemur, ideo quod singula paucissimis verbis indigent.

G 2

Au-

Ante Quartum Ecclesie Sæculum, nullum fuit Concilium Generale, Primum quippe est Nicænum Ann. 325. habitum. Post Sæculum XVI. nullum extitit; Siquidem Synodus Tridentina Anno 1563. absoluta, omnium Generalium ultima est. Nullum Generale habitum fuit Sæculis X. & XI. reliqua Sæcula sua habuere ejusmodi Concilia, à Quarto usque ad Decimum Sextum inclusivè. Sunt sex Sæcula, in quorum quolibet plura fuerunt Concilia Generalia; nempe Sæculum IV. V. VII. XII. XIII. & XV. In IV. Concilia Nicænum & Constantinop. I. In V. Ephesinum & Calcedonense. In VII. Constantinopolitanum III. Generale, & Concilium in Trullo. In XII. Tria Lateranensia. In XIII. Lateranense unum, & Lugdunense duplex, In XV. Pisanum, Constantiense, Basileense, & Florentinum.

Octo priora in Oriente habita sunt; de nullius eorum Acumenitate disputatur: reliqua habita sunt in Occidente. Plura autem ex iis, pro Generalibus non habentur ab omnibus, Talia sunt pleraque Lateranensia; tale etiam Florentinum, eodem tempore, quo Basileense, celebratum: tale Imperatori FRIDERICO, qui ad Majus provocavit, visum fuit Lugdunense. Indè fit, ut numerus Conciliorum Generalium in Occidente habitorum, sit incertus, majorque, aut minor, pro varia qualitatibus Concilii Generalis estimatione: sed Controversia facile decidi potest ex iis, quæ diximus in Prima Observatione Generali.

Inter eadem Concilia Occidentalia, plura sunt, quorum Decreta Canonesque, Pontificis personæ attribuntur Concilii verò mera approbatio tribuitur: itaque, eadem habetur in iis Concilii ratio, quæ Capituli, in Statutis, Decretis, aut deliberationibus, in quibus consensu Capituli indiget Episcopus: his enim inseritur clausula, de Consensu Capituli, idem sonans, atque hæc, approbante Capitulo.

Pontificum exemplum secuti sunt nonnulli Metropolitanæ Italiae, qui Decreta Conciliorum Provincialium suo nomine proposuerunt, adjecta clausula approbante Concilio, Horum expressa mentio fiet, occasione primorum Conciliorum Generalium, in quibus hanc clausulam reperiemus.

Superfunt Acta integra omnium Conciliorum Generalium in Oriente habitorum Exceptis 1. & 2. nullum est Concilium Generale Occidentale, cujus Acta superfint integra, id est, etiam cum suffragiis Patrum; ea enim desunt in Actis Concilii Trident. quæ minus imperfecta videntur, quam reliquorum. Profer ad subscriptiones id, quod de suffragiis notavimus; illæ omnium Conciliorum Orientalium, quorum Acta superfint definitionibus subjacent. Porro, inter Concilia Generalia Occidentis, folius Florentini Decreta subscriptionibus Patrum instruuntur.

Omnia Concilia Generalia Orientalia ab Imperatoribus coacta fuerunt. Concilia Generalia Occidentalia convocata fuere à Pontificibus. Nullum est Concilium Generale, quod Sacri, vel Sancti, vel Sacrosancti appellationem non sumpserit, aut acceperit.

Ex omnibus Conciliis Generalibus nullum est, quod tandiù duraverit, quam Tridentinum, An. 1545. inchoatum, ann. 1563. absolutum. Inter reliqua Concilia, Basileense diutissime duravit, scilicet per 11. annos. Prima ejus Sessio est an. 1431. ultima ann. 1442. Posthæc notabilis est duratio Synodi Constantiensis, quæ ann. 1414. 16. Nov. incepta, confecta est 20. Junii 1418.

Quibusdam Conciliis peculiare est, translata fuisse, Basileense translatum fuit Lausannam, tùm Ferrariam, denique Florentiam. Tridentinum, ad Bononiam translatum, Tridentum rediit.

Quædam Concilia sub pluribus legitimis Pontificibus habita sunt, tale est Tridentinum, sub Paulo III. Julio III. Pio IV. celebratum: Conf-

stantiense sub Joanne XXIII. & Martino V. habitum fuit.

Multa sunt Concilia Generalia Orientis, quorum Canones à subsequentibus nominatim approbata fuerunt: talia sunt 1. Concilia Nicænum, Constantinopolitanum 1. Ephesinum, quorum Canones approbat Synodus Calcedonensis Can. 1. talia sunt etiam eadem Concilia, ipsumque Concilium Calcedonense, quorum Canones approbantur à Concilio in Trullo c. 2. nec non à 6. Concilio Generali: talia sunt etiam hæc omnia Concilia cum Trullano, quorum Canones approbantur in Concilio Nicæno 11: talia sunt denique ea, quorum definitiones approbat Concilium Generale VIII. Notam meretur hæc circumstantia, ideo quod ejusmodi approbationes totidem confirmationes sunt. De cæteris Conciliis Generalibus nihil simile dici potest. Nullum est Concilium recentius, quod præcedentium Canones omnes nominatim approbaverit. Fama Sanctitatis ac Scientiæ, qua polent plerique Patres priorum Conciliorum, magnam eorum Canonibus, præ subsequentium Decretis auctoritatem conciliavit.

7. Concilium Generale VII. Nicænum II. Quinti Generalis, seu Constantinopolitani II. definitiones approbans, nihil dicit de ejus Decreto adversus Theodorum Mopsuestanum, Iban, ac Theodoretum. 8. Concilium Generale VIII. seu Constantinop. IV. approbando definitiones à præcedentibus Conciliis factas, præterit quoque hoc Decretum. Silentii hujus ratio est, quod illud Decretum duas res contineat, quarum alia pertinet ad Fidem, nec mentione expressa indiget, quia ad definitionem Calcedonensem reducitur, cujus est mera confirmatio; alia pertinet ad Disciplinam, nihilque aliud est, quam damnatio aliquot personarum. Porro, minus congruum fuisset, eam damnationem à Concilio Nicæno II. & Constantinop. IV. commemorari loco citato; quoniam ibi agebatur de Fidei definitione ab utroque Concilio condita. Ob eandem rationem Concilium Toletanum XIV. ad recipiendam definitionem Concilii Generalis VI. congregatum de hoc Decreto filuit.

Nota Historica circa Concilia sigillatim considerata.

PARS SECUNDA.

SECTIO I.

NOTA CIRCA NOMEN.

Qualitas, quam sibi Concilium in suis Decretis, aut Canonibus, aut Epistolis tribuit, tantam habet cum nomine Concilii connexionem, ut omnino expediat de ea agere simul atque de Nomine. Sed cum Nomen specialius vulgo sit Concilio, quam qualificatio; à Nomine exordiemur.

Omnia Concilia Generalia, non secus ac Particularia, Nomen trahunt, ab Urbe intra quam habita sunt; vel ab aliquo speciali ejusdem Urbis loco, in quem Patres Concilii convenerunt. Posterioris generis unum est, à quibusdam Trullanum dictum ideo quod celebratum fuerit in quodam loco Palatii Imperatorum Orientalium apud Constantinopolim. Sunt quoque Concilia Romana in ædibus Lateranensibus habita, ideoque Lateranensia dicta. Habita sunt autem in Ecclesia, non vero in Palatio, ut infra ostendemus, Interèa observamus, id sequi ex principio Concilii Lateranensis habitò sub MARTINO I. ubi dicitur, illud habitum fuisse in Ecclesia Domini nostri Dei & Salvatoris Jesu Christi, quæ vocatur Constantiniana, quia à Constantino edificata est, Concil. Tom. VI. pag. 77. 78. Illud præterea probatur